

Najbolje od meda u Bosni i Hercegovini

Osnovne informacije o sektoru i glavnim izvoznicima 2013/2014

2013/2014

Najbolje od meda u Bosni i Hercegovini

Osnovne informacije o sektoru i glavnim izvoznicima 2013/2014

Pripremljeno od strane:

USAID/Sida FARMA projekta
Sarajevo, oktobar 2013. godine

Ovu publikaciju možete preuzeti na: www.bosniafarma.ba/en/documents/honeycatalogue

PROGRAM RAZVOJA TRŽIŠNE
POLJOPRIVREDE (FARMA)

Predgovor

Poštovani čitaoci i korisnici kataloga,

Ova publikacija donosi vam informacije o vrhunskom, visoko kvalitetnom medu i glavnim izvoznicima meda iz Bosne i Hercegovine (BiH). Zamišljena je kao polazna tačka za potencijalne distributere i kupce da saznaju nešto više o vrstama meda u Bosni i Hercegovini i najvećim proizvođačima. Pored poliflornog meda (Bosanska šuma, Bosanska livada ili Hercegovački med), BiH nudi i nekoliko vrsta monoflornog, sortnog meda, poput meda od kadulje, kestena, vrijeska, bagrema i drugih vrsta bilja.

Nakon kratkog predstavljanja sektora meda u Bosni i Hercegovini i ključnih vrsta meda na koje je ova zemlja ponosna, ova publikacija daće vam i informacije o nekim od najvećih proizvođača meda u BiH.

Za bilo kakve dodatne informacije budite slobodni kontaktirati nas.

S poštovanjem,
Benjamin Torić, Direktor
USAID/Sida FARMA projekat, Bosna i Hercegovina

Sektor meda u BiH

Zahvaljujući raznovrsnim klimatskim uslovima i netaknutoj prirodi, Bosna i Hercegovina (BiH) ima veliki potencijal u proizvodnji prirodnog meda. (BiH) ima veliki potencijal u proizvodnji prirodnog meda. Bosna je sa svojom kontinentalnom klimom i planinskim područjima idealna za proizvodnju nekoliko vrsta kvalitetnog sortnog meda (kesten, bagrem), kao i šumskog i livadskog meda. Hercegovina je, s druge strane, sa svojom mediteranskom klimom, idealna za proizvodnju drugih vrsta meda poput meda od kadulje, vrijeska, drače, zanovijeti i poliflornog meda od mediteranskog bilja. Raznovrsna klima je prirodna prednost, ali proizvodnji meda u BiH pogoduje i mala gustoća naseljenosti, kao i činjenica da u velikim dijelovima zemlje nema razvijene industrije. Sve ovo omogućava proizvodnju vrhunskog, prirodnog meda.

Med proizveden u Bosni i Hercegovini je po mnogočemu poseban. U njemu svakodnevno uživaju i oni najmlađi, kao i oni stariji; med se daje kao poklon u posebnim prilikama, a vrlo često se koristi i kao prirodni lijek.

U Bosni i Hercegovini postoji oko 3.700 različitih vrsta bilja, od kojih se preko 700 ubraja u ljekovito i aromatično bilje. Raznovrsnost klime i vegetacije, čista okolina i tradicija u pčelarstvu odlični su preduslovi za proizvodnju vrhunskog meda. Količine ovog odličnog meda su ograničene, pa su proizvođači meda iz BiH usmjereni na posebne tržišne segmente.

Vrste meda u Bosni i Hercegovini

Bosanski šumski med bogat je mineralima, i ima prepoznatljivu, tamnu boju. Brzo kristalizira i u saću ima krupnije kristale. Uzima se u voćnim napicima ili sokovima od višnje, breskve ili kupine. U svom sastavu nema cvjetnog meda. Da li ste znali: 53% BiH je pokriveno šumama!

Med iz Hercegovine odražava mediteransku floru koja dominira u južnom dijelu Bosne i Hercegovine. Ova regija poznata je po mnogim vrstama monoflornog meda, ali i po poliflornom medu prikupljenom na raznom ljekovitom bilju. Ukus ovog meda varira od godine do godine, ovisno o tome koja biljka je najviše medila. Ovaj med se često koristi za jačanje imuniteta.

Kestenov med najviše se proizvodi u sjeveroistočnoj Bosni, na području Krajine, gdje se kesten može naći u izobilju. Med je žućkasto smeđe boje, ima jak miris i gorkast okus. Analize su pokazale da kestenov med ima ponajveći sadržaj minerala od svih vrsta meda. Med od kestena sadrži i do stotinu puta više polenovih zrnaca u poređenju sa bagremovim medom. Polen je bogat bjelančevinama, vitaminima, mineralima i amino kiselinama. Preporučuje ga se koristiti u čaju od kamilice, majčine dušice ili šipka, a koristi se i u mnogim receptima.

Med od kadulje tipičan je za regiju Hercegovine, koja ima mediteransku klimu i bogata je ljekovitim biljem. Kadulja je poznata po svojim ljekovitim svojstvima, a čak i njeno botaničko ime (*Salvia officinalis*) dolazi od riječi *salvare* – spasiti, izliječiti. Med od kadulje je jako aromatičan i vrlo je tražen u BiH zbog svojih pozitivnih efekata na respiratorni i probavni sistem, i generalno na imunitet.

Med od vrijeska proizvodi se uglavnom u jugozapadnoj BiH i vrlo je cijenjen zbog svoje blage, prepoznatljive arome. Boja meda može varirati od tamno žute do svijetlo smeđe, ovisno od vrste vrijeska. Djeca u Bosni i Hercegovini vole med od vrijeska, pogotovo u čaju od kamilice ili šipka.

Bagremov med iz Bosne i Hercegovine vrlo je pogodan za proizvodnju meda u saću. Ovo je svijetložuti med, gotovo providan. Ima blag i prijatan ukus, i vrlo je cijenjen među djecom i starijima.

O USAID/Sida FARMA projektu

Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID) i Švedska međunarodna razvojna agencija (Sida) su partneri u 5,5-godišnjem projektu Program razvoja tržišne poljoprivrede (Fostering Agricultural Markets Activity – FARMA). Cilj projekta je brz, održiv i sveobuhvatan ekonomski razvoj, putem pomoći kreirane na bazi stvarnih potreba i usmjerene ka poboljšanju konkurentnosti bh. proizvođača poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Svrha projekta jeste razvoj ekološki održive proizvodnje, prerade i prodaje poljoprivrednih proizvoda sa dodatom vrijednošću.

USAID/Sida FARMA radi na sljedećim aktivnostima: tržišno povezivanje, pristup finansijskim sredstvima, tehnička podrška i razvoj kapaciteta, i EU integracije i standardi. Sektori koje projekat pokriva su: mljekarstvo, voće i povrće, te ljekovito bilje i med.

Podrška u sektoru meda uključuje tehničku pomoć usmjerenu na poboljšanje produktivnosti, razvoj novih proizvoda i marketing. Ulažu se i naponi da se podrži izvoz meda, s obzirom na nedavno odobrenje izvoza od strane Evropske Unije.

Proizvođači meda

Zadnjih godina Apimed je započeo proizvodnju organski certificiranog meda u 200 košnica, a u planu je proširenje ovog segmenta proizvodnje.

APIMED, SANSKI MOST

Apimed je zadruga koja okuplja pčelare s područja Unsko-sanskog kantona, na sjeverozapadu Bosne i Hercegovine. Zadruga je osnovana 2005. godine sa sjedištem u Sanskom Mostu, području čistog okoliša, bez ikakve industrije. Apimed je prva zadruga u Bosni i Hercegovini koja je implementirala HACCP, te posjeduje HACCP certifikat za proizvodnju i pakiranje meda.

Proizvodni asortiman uključuje 8 vrsta meda, polen, matičnu mliječ u medu, bronho-med sirup (s medom i ljekovitim biljem), te prirodnu kozmetiku na bazi meda i ljekovitog bilja. Apimed Apimed proizvodi sljedeće vrste meda: livadski i šumski, med u saću, med od kestena, vrieska, kadulje, lipe i bagrema.

Jedinstveni miris, okus i boju Hercegovačkog meda ne pripisujemo samo nektaru ljekovitog bilja, nego i činjenici da je ovaj dio Hercegovine jedno od rijetkih ekoloških područja na cijelom Balkanu.

HERCEG MED, TREBINJE

Herzeg Med je kompanija smještena u Trebinju, na jugoistoku Bosne i Hercegovine. Ovaj dio BiH je odavno poznat po proizvodnji meda – još u 19. vijeku med sa područja Trebinja se izvezio u Austro-Ugarsku: podaci iz 1900. godine pokazuju da je 30 tona meda izvezeno u Beč.

Ova tradicija kvalitete se nastavlja i danas. Koristeći modernu tehnologiju pčelarenja, med se analizira i kontrolira kako bi bio u skladu sa najvećim standardima kvalitete. Mnoge nagrade koje je Herzeg Med dobio potvrđuju kvalitet njegovog glavnog proizvoda: Hercegovački med od nektara mnogih mediteranskih ljekovitih biljaka. Ovaj med se na tržište plasira kao čisti med, kao i miješan sa suhim smokvama, grožđicama, orasima ili bademima. U ponudi je još i med Bosanska livada, te med od bagrema.

MEDICOM, GRUDE

Medicom je kompanija osnovana davne 1988. godine, kao rezultat dugogodišnje porodične tradicije u pčelarenju, koja datira iz 1952. Kompanija je smještena u Grudama, u zapadnoj Hercegovini. Osim vlastite proizvodnje, kompanija vrši i otkup meda od pčelara u regiji. Medicom je najveći prerađivač meda u BiH. Kompanija takođe uspješno implementira HACCP sistem.

Medicom svojim potrošačima nudi pet vrsta meda: kadulja, kesten, vrijesak, bagrem i cvjetni med. Ovi medovi su nagrađeni brojnim zlatnim medaljama za kvalitet, te potrošači širom Bosne i Hercegovine uživaju u Medicom medu. Medicom trenutno traži distributere u zapadnoj Evropi.

MEDICOM, Zrinsko-Frankopanska bb, 88340 Grude, BiH. t/f: +387 39 662 312, m: +387 63 620 959, tomislav@medicom.co.ba

www.medicom.co.ba

ŽALFIJA, TREBINJE

Žalfija je pčelarska zadruga, sa sjedištem u Trebinju. Okuplja više od 60 pčelara sa ovog područja. Zadruga nosi ime po žalfiji ili kadulji (*Salvia officinalis*), što je vrlo poznata ljekovita biljka, a takođe i jedna od najzastupljenijih vrsta meda u ponudi članova Zadruge.

Vrste meda variraju od godine do godine, ali većinom se na ovom području od sortnih medova proizvode kadulja, vriješak, drača i zanovijet, kao i cvjetni med.

Zadruga se bavi i proizvodnjom i trgovinom pčelarskog materijala, te je već ostvaren i izvoz istog u Italiju, Norvešku i Irsku. Zadruga posjeduje HACCP sistem za proizvodnju pčelarskog materijala.

Preporučujemo Vam da pogledate i katalog kompanija iz BiH koje su aktivne u sektoru ljekovitog i aromatičnog bilja – naći ćete informacije o sektoru i 25 kompanija, sa njihovim kontakt podacima.

Link za preuzimanje kataloga: www.bosniafarma.ba/en/documents/catalogue

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

SWEDEN

PROGRAM RAZVOJA TRŽIŠNE POLJOPRIVREDE (FARMA)

Stajališta izražena u ovoj publikaciji odražavaju stajališta autora i ne moraju da odražavaju stajališta Američke agencije za međunarodni razvoj, vlade Sjedinjenih Američkih Država, vlade Kraljevine Švedske i Švedske međunarodne agencije za razvoj i saradnju.